

"TKP'nin Sesi"

25 Kasım 79

Pazar

Bu yayanımızda şunları dinliyeceksiniz:

1. Basından: "Sürekli bunalım" (Yeni Zamanlar, 46. Sayı.)
2. Yorum: İşçi sınıfı tekelci patronlara boyun eğmeyecektir! (Em.)
3. Yazı: Köylerde yürüyen kavga (Z.)
4. Yazı: NATO, Amerikanın atom başlıklı yeni 600 roketini Batı Avrupa'ya yerleştirmek için toplanacak (Em. / Öm.)
5. Yığınlar sıkıyönetim kyasaklarını dinlemiyor: T.Öztürk'ün cenazesi onbinlerce anti-faşist tarafından kaldırıldı (Teleksten)
6. Basından: Ali İhsan Özgür'ü Savaş Yolu'nda şehit verdik (18.12.78)

Pazartesi (sabah yayını)

26.11.79

1. Yazı: Emperyalizmin bölgemizi bir barut fıçısına çevirme girişimleri (Sl.)

TKP'nin Sesi

25-11-79

~~25-11-1979~~ Em.

~~Kesirli~~ Yorum:

İşçi sınıfı tekelci patronlara boyun eğmeyecektir!

Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu adlı tekelci patronlar örgütünün tamamiyle politik hedefli, baskıcı rejim uygulaması isteyen bildirisi başta sendikalar olmak üzere emekçi halkın çıkarlarını temsil eden geniş demokratik yığın örgütlerinden, kuruluşlarından büyük bir tepki gördü. Narin, Sabancı, Koç, Eczacıbaşı gibi tekelci, holdingçi patronlar baskı yasalarıyla sendikaları kontrol altına almak istiyorlar. Demirel hükümetinin programı açıklandığında görüldü ki, program tamamiyle İşveren Konfederasyonu'nun bildirisinin aynısı. Daha açığı ~~anix~~ kesinlikle anlaşıldı ki, sıkıyönetimci amerikancı Demirel hükümetinin programını tekelci holdingçi patronlar hazırlamışlardır. Amaçları baskı yasaları çıkartarak, bu yasalarla sendikaları

demokratik örgütleri, ilerici basını susturarak işçilerin, emekçilerin ücretlerini dondurmak, sosyal haklarını kısıtlamak ve tanımamaktır. Durum böylesine açıktır. Bu durumda, tekelci patronların, ~~bu~~ saldırısına karşı ne yapılabilir?

Hiçşüphe yok ki bu soruya yurdumuzun ilerici güçleri, sınıf ve yığın sendikacıları pekçok kez açık, kesin yanıtlar vermişlerdir ve veriyorlar da. Hatırlanacağı üzere Maden-İş sendikası MESS'in tekelci patronlarıyla yapacakları toplu sözleşme öncesinde tabanın istemlerini geniş bir tartışmayla ortaya çıkarmış ve daha sonra da yaptığı açıklamalarda/ ^{özellikle} bu toplu sözleşmelere işçilerin tüm emekçi halkımızın çıkarlarını gözeterek girdiğini belirtmiştir. Maden-İş sendikası ve DİSK'e bağlı diğer sınıf ve yığın sendikaları yaptıkları açıklamalarda gerici- sınıf ve yığın sendikacılığına liğin, tekelci patronların ~~kendilerinin karşı çıktıkları~~ karşı giriş-

gerçekte

tikleri saldırının, anti-komünist propagandanın/tüm işçilere ve tüm sendikalar¹~~lar~~ harakete karşı girişilmiş bir saldırı olduğunu önemle vurgulamışlardır. Bugünkü durum sınıf ve yığın sendikacılığının bu değerlendirmesinin ne kadar doğru olduğunu bütün açıklığıyla gösteriyor. Sınıf ve yığın sendikacılığı işçi ve emekçi haklarına ^{tekelci patron-}~~karşı~~ ^{yönelttiği} ~~giri~~ ların/bu saldırı~~yana~~ karşı bağımsız, Türk-İş'e bağlı tüm sendikaları eylem birliğine ve dayanışmaya çağırıyor. Bu çağrı Türk-İş'e bağlı sendikalar ve bağımsız sendikalar arasında olumlu bir yankı buluyor. İşçi ve emekçi hakları temelinde ortak hareket etme yolunda önemli adımlar atılıyor. ~~Enx~~ ^{Enx} ~~aden~~ ^{aden} İş sendikası ve Otomobil iş sendikası MESS patronlarınakarşı ortak hareket etme kararı aldı. İzmit bölgesinde DISK'e ve Türk-İş'e bağlı sendikaların şubeleri eylem birliği hareketini daha da güçlendiriyorlar. Hür Cam-İş ve Kristal-İş sendikaları da

bütün bozguncu girişimlere karşın eylem birliği yapıyorlar. Türk-İş'e bağlı 13 sendikanın ~~TİSK~~ İşverenler Konfederasyonunun bildirisine karşı koyması bu yolda önemli bir adım.

Tekelci holdingçi patronlarla birlikte kimler bu birlik hareketini önlemek istiyorlar ve hangi amaçla hareket ediyorlar? Bilindiği gibi İşverenler Konfederasyonu'nun baskıcı rejim uygulaması isteyen bildirisiyle birlikte faşist MHP'nin ~~xxx~~ işçi hareketine sızdırmaya yeltendiği MİSK adlı faşist konfederasyon da Demirel hükümetine faturasını uzatmıştır. MİSK, tekelci patronların ve Demirel hükümetinin açık desteğiyle palazlanmak peşindedir. Türk-İş İcra kuruluna çörek-sarı lenen AP "~~İşçilerin~~" ve MHP eğilimli/sendikacılar Türk-İş'e bağlı sendikaların ~~xxxxxxx~~ işçilerin zararına bu girişimlere destek oluyorlar. Türk-İş İcra Kurulu sıkıyönetimci amerikalı Demirel hükümetinin sendikalar ~~Sendikaların xortak hareket etmelerini x tekelci x patronların x işçi hak~~ yasasını daha da anti-demokratik bir biçime sokması için Türk-İş tabanını aldatmaya yelteniyorlar.

Ancak,Türk-İş tabanı,Türk-İş'deki tüm yurtsever,namumlu sendikacılar DİSK'e bağlı sendikalarla birlikte hareket ederek bu ihanet çemberini kıracaklardır.Zaman en büyük öğreticidir.Daha bugünden Türk-İş tabanı Türk-İş'deki yurtsever sendikacılar sömürüden ve baskıdan kurtuluşun tek yolu olan sınıf ve yığın sendikacılarıyla birliğin zorunluğunu anlıyorlar.

Sendikaların,işçi konfederasyonlarının,~~tekeleci patronların~~ tüm emekçi halkın çıkarlarına karşı girişilen saldırıyı önleme,kalıcı kazanımlar elde etme yolunda ~~birlik~~ eylem birliği hareketinin güçlenebilmesi için ^{de} DİSK'te sınıf ve yığın sendikacılarının birliği sorunu belirleyici bir önem taşıyor.Sınıf ve yığın sendikacılığı temelinde DİSK'in kollektif,güvenilir,kararlı bir yönetime kavuşturulması gerekiyor.Özellikle Işıklar,Nebioğlu gibilerinin DİSK'e dayattığı bölücü

yol DİSK'in saygınlığını ve gücünü azaltıyor.Yalnız komünistler,on-
larla birlik yanlısı sosyalistler değil,aynı zamanda CHP'li yurtse-
verler,demokratik görüşlü yazarlar,aydınlar da bu bölücü yolun de-
mokrasi hareketine verdiği zararı görüyor ve buna karşı koyuyorlar.
21 Kasım 1979 günlü Milliyet gazetesinde Mümtaz Soysal yazısında bunu
bir kez daha gösteriyor.Bu aynı zamanda ulusal çapta tüm ilerici yurt-
sever güçlerin eylem ve cephe birliği hareketiyle sendikal hareketin
birliği sorununun sıkışıkya birbirine bağlı olduğunu da bir kez da-
ha ortaya koyuyor.Komünistlerin,sosyalistlerin,CHP'li yurtseverlerin
heralanda
tüm sınıf ve yığın sendikacılarının/eylem ve cephe birliği tekelleri
onların gerici politik güçlerini püskürtecektir,sömürsüz,baskısız
Türkiye'nin yollarını açacaktır.

TKP'nin Sesi

25.11.1979 Em.Öm.

Pazar yayını:

Aralık ayı içinde NATO,Amerikan'ın atom başlıklı yeni 600 roke-
ni
ti/Batı Avrupa'ya yerleştirmek için toplanacak.NATO başlarının bu gi-
rişimi uluslararası alanda barışçı dünya kamuoyunca büyük bir tepkiy-
le karşılanıyor.NATO üyesi ülkeler halkları da,Hollanda ve Danimarka
hükümetleri de Avrupa'da ve dünyada barışı tehlikeye sokan bu girişi-
min karşısında olduklarını belirtiyorlar.Batı Avrupa ülkelerinin ba-
rışçı güçleri NATO elebaşlarının Avrupa'da gerginliği arttırma giri-
şimlerine karşı yığinsal eylem kararı aldılar.9 Aralık'ta Belçika'nın
başkenti Bürüksel'de NATO karargahı önünde ^{ülkelerin barışçı güçlerinin temsilcilerinin de katıldığı} büyük bir ~~gösteri~~ ~~barışçı~~
gösteri yapılacak.Avrupa ve dünya barışçı kamuoyu bu savaşımında
Sovyetler Birliği'nin açık kesin barışçı çabalarından ve silahsızlan-

ma önerilerinden büyük bir güç alıyorlar. Sovyetler Birliği dışişleri bakanı Gromiko Federal Almanya'nın başkenti Bonn'da yaptığı basın toplantısında Brejnev yoldaşın açıkladığı silahsızlanma önerilerini tüm dünyaya bir kez daha duyururken, ABD'nin ve Federal Almanya'nın bu önerilere yaklaşma ~~malaklarını~~ ^{dıkları}, bu tutumun silahlanmayı ^{daha da} körükleyeceğini vurguladı.

NATO elebaşlarının barış düşmanı tutumları tehlikeye büyütüyor. Özellikle ABD ve NATO üslerinin yuvalandığı yurdumuz Türkiye için tehlike daha da büyümektedir. Sıkıyönetimci, amerikanca Demirel hükümetinin başta olması hem halkımız için hem de orta doğu, arap halkları için tehlikeyi arttırmıştır. Bilindiği gibi ~~XX~~ Amerikan emperyalizmi, CIA açıkça İran'ın ve diğer orta doğu ülkelerinin içişlerine karışıyor. Amerikan emperyalizmi topraklarımızdaki ölüm üslerini

bunlardan İncirlik Üssünü İran'a müdahale etmek için kullanmaya yelteniyor.Orta Doğu'da,Yakın Doğu'da bütün ülkelerin halklarınca büyük bir tepkiyle karşılanan emperyalist zorbalığı ülkemizin anti-emperyalist güçleri de tepkiyle karşılıyorlar.Yurdun çeşitli yerlerinde ABD ve NATO emperyalizmine karşı çok geniş büyük bir tepki vardır.Dini inançları ABD ve NATO'nun kapıkullarınca sömürülmek istenen halkımız bugün daha açık biçimde Amerikan ve NATO emperyalistlerinin insanlık düşmanı,barış düşmanı,zorba soyguncu,sömürücü yüzünü görüyor.~~Bu medenilerdeki~~ İlerici,yurtsever güçlerin anti-emperyalist savaşını yükseliyor.Yalnız bu da değil,Amerikan ve NATO emperyalistlerinin silahlanma harcamaları Yurdumuz Türkiye'yi büyük yıkımların içine ^{çukur} ~~yak~~lemıştır.Emperyalizmin barış düşmanı politikası halkımıza yıkımdan başka hiçbir şey getirmemiştir.Bunun için yurdun

her köşesinde Amerikan'ın ölüm roketlerine,ölüm üslerine hayır,NATO Bursa'da defol haykırıışları yükseliyor.İzmir'de NATO karargahı önünde/onbinler komünistler,sosyalistler,CHP'li yurtseverler,dini inançlarını emperyalistlere ve onların kapıkullarına sömürtmek istemeyen tüm yurtseverler,yurttaşlar bağımsızlık belgilerini hep bir ağızdan,tek,bir yürek tiyorlar tek bir yumruk gibi yükseltiler?Bu anti-emperyalist barış için yığın eylemleri yurdun en büyük kentlerinden en küçük ilçelerine kadar yurtseverlerin yüreklerinde bağımsızlık özlemini tutuşturuyor."Amerikan ölüm roketlerine,ölüm üslerine hayır" "Sovyetler Birliğinin silahsızlanma önerilerine evet" "Türkiye NATO'nun serüvenci planlarına araç olmasın" Haydi tüm yurtseverler,yurdumuzun bağımsızlığı için,bölgemiz de ve dünyada barış için,bölgemizde ve dünyamızda halkların anti-emperyalist dostluğu ve kardeşliği için ~~xxxxxx~~ din,dil,ırk ayrımı gözetmeden omuz omuza alanlara.

(sabah yayını)

TKP'nin Sesi

26 Kasım 1979 Sül.

P A Z A R T E S İ

EMPERYALİZMİN BÖLGEMİZİ BİR BARUT FIÇISINA ÇEVİRME GİRİŞİMLERİ

D.D. Emperyalizm bölgemizde çok tehlikeli planlar gerçekleştirmeye çalışıyor. Barış, güvenliği ve halklararası dostluğu baltalıyor. Yeni bir çıban başı koparma planları peşinde koşuyor. Tek sözle, bölgemizi bir barut fiçisine çevirmek istiyor.

Emperyalizmin, NATO'cuların bu harpçi, saldırı, barış düşmanı politika-
sıyla güttükleri amaç açıktır: Emperyalizm bur yandan bu politika-
sıyla, bölgemizde gelişen anti-emperyalist, demokrasi ve barış
savaşımını ezme, bölge halklarına dayattığı gerici, faşist tipi
diktatörlüklerin konumlarını güçlendirmek öte yandan da yitirdiği
konumları yeniden geri almak istiyor.

Komşumuz İran'daki gelişmelere karşı emperyalizmin başvurduğu yöntemler bunun açık kanıtıdır. ABD emperyalizmi, İrana karşı açık bir askersel saldırıya geçme hazırılığı içindedir. Bu amaçla, Basra Körfezine nükleer silahlarla donatılmış Amerikan/gemileri gönderiliyor. Vaşington yönetiminin en gerici çevreleri, NATO elebaşlarının ~~bazıları~~, uluslararası gerçilik, İrana karşı böylesi bir saldırının hemen başlatılmasını istiyorlar. Böylesi bir planın gerçekleştirilmesinde geçikilmemesini öneriyorlar. İsrail'in eski dışişleri bakanı Moşe Dayan ise, böylesi bir saldırı sırasında Amerikanın Sina yarımadasındaki İsrail hava üslerinden Vayingtonun en yoğun bir biçimde yararlanacağını efendisine bildiriyor. Gerici, burjuva basını ise, böylesi bir saldırının gerekçisini şöyle dile getiriyor: İrana karşı şimdiye kadar başvurulmuş yöntemler başarılı olmamıştır! Bu sözlerin ~~bu bakımdan anlamlıdır~~ ki, gerçekten de uluslararası gericilik, en

başta Amerikan emperyalizmi, İranda kaybettiği konumları yeniden elde etmek, özellikle dünyanın bu bölgesinde Amerikan emperyalizminin jandarmalığı görevini yükümlenecek bir baskı rejimi ^{nüveniden} İran halkına dayatmak için değişik yollara başvurdu. Önce İranda Şah kalıntıları nı silahlandırmaya yeltendi. İran Kürtleri arasında çeşitli kışkırtmalara girişti. İran ekonomisini yıkmak için, Türkiye üzerinden İrana sahte dolar sokmaya girişti. Ele geçirilen belgelerle ABD'nin Türkiye üzerinden İrana 1 milyon sahte dolar soktuğu kanıtlandı. Ayrıca İrana CIA ajanları en yoğun bir biçimde sokuldu. Humeyninin deyiimiyle " Tahrandeki Amerikan elçiliği CIA ajanlarının bir merkezi durumuna" geldi. Ama ABD emperyalizminin bu planları istenilen sonucu vermedi. Şimdi de, İrana karşı açık askersel saldırıya geçilmesi planının gerçekleştirilmesine çalışılıyor.

Görüldüğü gibi emperyalizm,NATO'cular bölgemizde barış,halkların güvenliği bakımından böylesine tehlikeli planlar peşinde koşuyorlar. Türkiye bir NATO ülkesi olarak bu tehlikeli planların içindedir. Komşumuz İrana karşı girişilecek açık bir askersel saldırı,Türkiye'yi yakından ilgilendirmektedir. ABD,bu serüvene Türkiye'yi de çekmeye çalışacaktır. Ülkemizdeki saldırı üslerinden yararlanacaktır. Demirel gibi Amerikancı,baskıcı bir hükümetin işbaşında bulunması ise,Amerikan emperyalizmi için bu planını gerçekleştirmesinde daha elverişli bir durum yaratmıştır. Sorun İran ~~xxxxxx~~ yalnız değildir. Bölgemizde bir harp ocağını başlatma tehlikesi sorunudur. Demirel hükümetinin böylesi bir serüvenin içinde yer alacağını,Amerikan emperyalizminin saldırı planına alet olacağını,bu hükümetin Kıbrıs konusundaki tutumu da açık olarak gösteriyor. Bundan birkaç gün önce BM 34. Genel Kurulunda Kıbrıs sorunu ele alındı ve bağlantısız ülkelerin,

Kıbrıstaki tüm yabancı birliklerin çekilmesini, ABD ve İngiliz üsleri nin sökölüp atılmasını, Kıbrısın bir barış adası olmasını, ülkenin bağımsızlığının, toprak bütünlüğünün ve egemenliğinin sağlanmasını, Kıbrıs sorununun dışardan karışılmadan iki toplum arasında görüşme- ler yoluyla çözölmesini öngören önerisi kabul edildi. Demirel ise, Amerikan emperyalizminin direktifleriyle böylesi bir yapıcı tutumun karşına dikildi. "Bu kararlar bizim için bağlayıcı değildir" diyerek Kıbrıs sorununun çözümünü, adanın ABD'nin bir saldırı üssüne çevrilme- sinde gördüklerini bir kez daha kanıtladı. Yineliyoruz! Bu olgu bile, emperyalizmin bölgemizde körüklediği saldırı planlarının gerçekleş- tirilmesine Demirel hükümetinin en açık bir biçimde katılacağını gösteriyor.

Böylece, NATO'nun, emperyalizmin, silahlanma, gerginlik ocakları yaratma, yumuşamay, barış baltalama, ülkelerin içişlerine kabaca karış-

ma girişimlerine karşı savaşın guncelliği, zorunluğu bir kez daha gündeme gelmiş bulunuyor. Barış, halkların güvenliği için savaş, ABD emperyalizmine, NATO'ya karşı savaştan ayrılamaz. Bu savaşı, tüm bölge ülkelerinde etkin bir duruma getirme olanakları vardır. Bölge halklarının ABD emperyalizmine, NATO'ya, tüm barış düşmanlarına karşı nefreti giderek artıyor. İran'ın çeşitli kentlerinde, Pakistan'da, İzmir'de NATO karargahı önünde anti-amerikancı gösteriler bunun en somut kanıtıdır. Bu savaşı daha da ileriye götürmek, tüm barış-sever güçlerin eylem ve güç birliğini sağlamak zorunludur. Amerikan emperyalizminin, NATO'nun bölgemizde çıkarlarını korumak için bölge halklarına karşı açık askersel saldırıya geçme planları ancak tüm anti-emperyalist, barışsever, demokratik, halklararası dostluk, iyi komşuluk isteyen ülkelerin ve halkların ortak savaşıyla önlenir. Bunun başka yolu yoktur.

"Yeni Zamanlar" adlı Sovyet dergisinin 46. sayısında çıkan "Sürekli bunalım" başlıklı yazı

Derginin özel muhabiri Y. Lebedev imzalı.

Parlamento ara seçimleri şu veya bu ülkede politik güçlerin konumunu seyrek etkiliyor. Ancak 14 Ekim seçimlerinde Türkiye Büyük Millet Meclisine seçilen 5 saylav ve 50 senatör, zaten sallantılı bir durumda bulunan parlamento üyelikleri oranını, bir gurup "bağımsız saylav" ile koalisyon halinde bulunan yönetici parti CHP'si aleyhine birden değiştirmiştir. CHP'sinin başlıca rakibi Adalet Partisi'nin başını çektiği sağcı muhalefet, Meclise 5 temsilcisini sokma olanağını elde etti. Böylece Millet Meclisinde sağcı partiler üyeliklerin çoğunluğuna sahip oldular. Yönetici koalisyon, Meclisin üst kamarasında, Senatoda azınlıkta kaldı. Bu koşullar altında başbakan Ecevit, 1978 yılı Ocak ayından bu yana başında bulunduğu hükümetin istifa mektubunu 16 Kasım'da Cumhurbaşkanı'na sundu. Bülent Ecevit, kabinesinin istifasından sonra düzenlediği basın toplantısında başında bulunduğu CHP'sinin ülkenin içinde bulunduğu çok ağır koşullarda iktidara geldiğini, Ekim seçimlerine kadar hükümetin harcadığı bütün çabalara karşın ekonomik ve sosyal güçlüklerin üstesinden gelemediğini belirtti.

Değeri düşen lira

Türkiye'ye geçenlerde yaptığım ziyaret sırasında "Dünya" gazetesinde gördüğüm bir karikatürü anımsıyorum. Bir mağazanın vitrininde "Yağ yok! Etin kilosu 200 lira" diye yazılı bir tabela var. Vitrinin önünde duran Türk hayretler içinde... Düşün bir kere diyor. Bu ay içinde ne kadar para tasarruf edeceksin. Gelecek yıl daha çok tasarruf yapman gerekiyor. zira fiyatlar görülmedik bir şekilde artıyor...

Türkiye'de en zorunlu gıda maddelerinin fiyatlarında süregelen bir artış var. Son 8 yıl içinde gıda maddeleri ortalama altı kat-

tan fazla pahalılaşmıştır. Ekmek fiyatları 5,5 kat, et ve fasulyenin fiyatları ise 8 kat artmıştır. Enflasyonun kara tablosu işte böyledir.

Herşeyin fiyatı artmış. Ama açgözlü işadamları bunu da yeterli bulmuyorlar. Bundan birkaç zaman önce Eskişehir halkı 5 ton zeytin yağı stoku yapan ve sonra da bunları elaltından astranonomik fiyatla satan Yavuz Besler adındaki bir tüccarı, polis tarafından tutuklanan bu spekülâtörü linç etmek istiyordu.

Ankara'nın gürültülü Atatürk bulvarında hemen hemen her yüz metrede bir piyango biletleri satan kimselerin oturdukları yuvarlak sandalyeler var. Bilet satıcıları tomar tomar mavi kâğıtları sallayarak "Milyon kazanmak isteyenler buraya" diye bağırlıyorlar. Gerçekten de bugün Türkiye'de bundan daha az bir parayla hiç kimseyi imrendiremezsin.

Şimdi bir gazeteyi ancak 5 L raya alabilirsin, bir fırancala için 10 lira ödemelisin. Geniş tüketim mallarının fiyatları üçlü, dörtlü rakamlarla, yani yüzlerle, binlerle hesaplanıyor. Bakır kuruş paralar artık yalnız koleksiyon yapanlar için bir değer taşıyor. Pratikte onlar çoktan dolaşımdan çıkmıştır. Son 6 yıl içinde Türk lirası 20 kez devalüe edilmiştir.

Ankara'nın oldukça iyi otellerinden biri olan "Kent" otelinde sabah kahvaltısı sırasında bir kahve ısmarlamak istedim. Ama genellikle çok iyi servis yapan garson bu kez özür dilereyerek uzun zamandan beri kahvenin olmadığını söyledi. Gerçekten de geleneksel olan ve tüm dünyaca bilinen "Türk kahvesi" Türkiye'de artık tarihe karışmıştı. Elbette Türkiye'de yetişmeyen kahve başka ülkelerden satın alınabilir, ama Türkiye'nin bunu satın alacak dövizini yoktur. İşte bu yüzden Türkler eski yerleşmiş geleneklerine son vermek, bunları değiştirmek zorunda kalıyorlar.

Yine döviz sıkıntısı yüzünden yurtdışından gerekli hammadde ve yedek parça alınamıyor. Bunun sonucunda da sanayi üretimi hac-

mi düşüyor. Dışsatım malları üretimi azalıyor ve bununla birlikte zaten kabarık olan işsizler sayısı daha da artıyor. Türkiye endüstrisi şimdi yüzde 45 kapasiteyle çalışıyor. Resmi istatistiklere göre ülkede 3 milyonun üstünde açık işsiz var. 1979 yılında dış ticaret açığı, 1,9 milyar doları aşmıştır.

Dünya piyasasında petrol ve petrol ürünleri fiyatlarının artması, yılda 3 milyonun altında petrol üreten ve 18 milyon tonun üstünde petrol tüketen Türkiye'nin durumunu daha da ağırlaştırmıştır. Türkiye'nin ödeyecek dövizini olmadığı için petrol yüklü tankerlerⁱⁿ İstanbul limanında birkaç gün kaldıktan sonra petrolü indirmeden çekip gittikleri olmuştur.

Uzmanların kanısınca Anadolu'da petrol vardır. Ama batı tekelleri Türkiye'nin kendi petrolünü kendisinin sağlamasını istemiyorlar, çünkü bunda çıkarları yoktur. Türkiye'de kendileriyle konuştuğum birçok kişi Türkiye'de petrol olduğu açıkça belli olduğu yerlerin yabancı jeologlarca işletilmeye değmez diyerek açılmadıklarını, petrol fışkıran kuyuların bile beton dökülüp kapatıldıkları durumlar olduğunu anlattılar.

Batının reçetelerine göre

Bugün Türkiye'nin yaşadığı büyük ekonomik güçlükler birdenbire meydana gelmedi. Bundan ötürü iki yıla yakın bir süre işbaşında kalan B.Ecevit hükümetini bunun tek sorumlusu olarak suçlamak doğru olmaz. Bunalımın kökenleri çok gerilere uzanıyor. Ardarda gelen hükümetler, herşeyden önce Batının uzattığı reçetelere dayanarak bu sorunu çözmeye çalıştılar. Sonuç olarak ülke ekonomisi durakladı, Türkiye'de mali-ekonomik kargaşalıkların bataklığına iyice saptandı.

Ünlü Türk yazarı, gazeteci Yaşar Kemal bu durumu şöyle değerlendiriyor: "Bütün sorunlar ekonomimizin yapısından ve Batıyla olan ekonomik ilişkilerimizden kaynaklanıyor. Yabancı sermayenin

etkisiyle ülkemizde endüstrileşme ve ekonomik gelişme güvencesiz ve sağlıksız bir temelde oluyor. Bizde, başlıca diğer ülkelerde üretilen makine ve yedek parçaların monte edildiği fabrikalar ve iç pazar için tüketime yönelik malların üretildiği işletmeler kuruluyor. Bunun için makine ve mal üretilip dışa ihraç edilecek ağır endüstri yok. Bunun bir sonucu olarak da tüm ekonomik yaşamımız dışa bağımlıdır."

Bunalımın derinleştiği koşullarda uluslararası tekeller de baskıyı yoğunlaştırıyor. Eski borçların ödenmesini ertelemek ve yeni krediler vermek koşuluyla Batı ülkeleri liranın değerinin düşürülmesini, emekçi ücretlerinin dondurulmasını, ekonomik gelişme tempolarının yavaşlatılmasını dayatıyor.

UPF da buna benzer ön koşullar ileri sürüyor. TKP MK genel sekreteri İ.Bilen, Batının dayatmalarını şöyle nitelendiriyor: "Bu yeni sömürgecilik yöntemlerinin amacı ülkemizi emperyalist sisteme daha sıkı bağlamak, yabancı ve bunlarla işbirliği yapan yerli tekellerin kârlarını arttırmak, bunalımın ağır yükünü emekçilerin sırtına yüklemektir."

"Bir gece kurulan evler"

Ankara'da Tuğralı adında genç bir mühendisle tanıştım. Eşi ve Hasan adında bir küçük oğlu vardı.

Tuğralı ayda 8 bin lira kazanıyor. Bu asgari maaşın oldukça üstünde sayılır. Bu 8 bin liradan 2 bini, yani % 25'i vergilere gidiyor. Ama Türklerin çoğunluğunun olduğu gibi, Tuğralı ailesinin bütçesine de en büyük darbeyi, kira indiriyor. Kanalizasyonsuz ve banyosuz üç odalı bir konut için 4 bin lira ödüyor. Tuğralı ailesinin Çankaya'da veya başkent merkezinde başka güzel bir semtte oturduğunu sannetmeyin. Buralarda kiralar beş-altı rakamlı ücretlerle ölçülüyor.

Basit Türkler, hayat pahalılığından kurtulmak için, kenar sentlere, "gecekondu" adı verilen Türk biçimi teneke evlere ta-

şınıyor. Eski kalenin yıkıntılarının bulunduğu tepeden bakılınca, Ankara avuç içindeymiş gibi görünüyor. Atatürk bulvarı boyundaki yüksek yapılar, Kızılay ve Ulus alanlarındaki "Gima" mağazasının ve "Büyük Ankara" otelinin, banka ve büroların gökdelenleri, bir-iki katlı evcikler okyanusunda adalar gibi yükseliyor. "Bir gecede kurulan evler" anlamına gelen "gecekondular" işte bu evciklerdir. "Dünya" gazetesinin verilerine göre, Türkiye başkentinin nüfusunun üçte ikisi işte böylesi alımsız ve herçeşit konfordan yoksun evlerde oturuyor.

Buralarda oturanlar arasında, yoksullaşan, iflas eden ve kentlerde bir yolunu bulup tutunabilmeyi ümit eden köy kökenliler çoğunluktadır. Çünkü son yıllarda Türk köyünde katmanların ayrışma süreci oldukça hızlanmıştır. Bugün işlenen toprakların üçte ikisinden fazlası, toprak ağalarının ve çiftlik beylerinin elindedir. Hiç toprağı olmayan köylü ailelerinin sayısı ise bir milyona yaklaşıyor. Geçim kaynağını yitirenler yığın köylerini terkedip kentlere yöneliyor.

Yakın geçmişin köylüleri Ankara, İstanbul, İzmir sokaklarında çoktur. Üstlerinde kısa ve dar ceketleri, başlarında kasketleri ve ayaklarında yıpranmış potinleri. Destek ararcasına, evlerin duvarlarına dayanmışlar, nasırlı ellerinde azık torbaları: ekmek, peynir, zeytin. Varlıklı kentliler onları, hiç sayılacak ücret karşılığında kapıcı, kaloriferci, hizmetçi olarak çalıştırıyor. Ama böyle bir işi bile hepsi bulamıyor.

Büyük ölçüde serbest işgücünün bulunmasını, yerli ve yabancı sermaye, emekçiler üzerindeki sömürüyü arttırmak için kullanıyor. 19 ilde uygulanan sıkıyönetim, emekçilerin kendi haklarını savunma olanaklarını önemli ölçüde kısıtlıyor.

Zincirleme grevler

Türkiye işçi sınıfı bu yazgıya boyun eğmek niyetinde değildir. Ülkede grevler zincirleme sürüyor. Benim Türkiye'de olduğum gün-

lerde İzmir'de belediye işçileri, Eskişehir'de inşaat işçileri, İstanbul'un birçok otelinde çalışanlar grevdeydi.

İstanbul'da sendika yöneticilerinden Cemil Gider konuşmamızda bana şunları söyledi: "Grev, bu bizim başvurduğumuz son önlemdir. Biz, patronlarla toplu sözleşme görüşmelerinde bir anlaşmaya varılması yönünde tüm olanaklar tükendiği zaman bu silaha başvuruyoruz. Grevlerin çoğu kez nedeni, patronların toplu sözleşmede yer alan durumları yerine getirmemesi veya onların yeni iki yıllık toplu sözleşmeyle ilgili öne sürdüğümüz istekleri kabul etmemeleridir..."

İstanbul'un Taksim meydanında büyük "İnterkontinental" oteli bulunuyor. Otelin duvarına yapıştırılan büyük bir pankart "grevin 47. gününde" olduğunu bildiriyor. Otelin girişinde grevci işçiler nöbet tutuyordu. Otelin alt katları transparanlarla donatılmıştı. Bu pankartların birinde şu yazılıydı: "Otel'de iki kadeh Wisky 500 lira iken, otelde çalışanların ortalama geliri günde 200 liradır". Ve bunun yanında başka bir belgi: "Faşizme geçit yok".

Sosyal-ekonomik düzensizliğe, daha doğrusu bunu daha da derinleştiren, hattâ sıkıyönetimin bile önünü alamadığı ardı arkası kesilmeyen anarşizm ve terörizm ekleniyor. Türk basının verilerine göre, 1978-79 yıllarında aşırı sağcı ve goşistlerin saldırıları sonucu 2 bin 500 kişi ölmüş, 10 bine yakın insan da yaralanmıştır.

Ekonomik ve politik bunalımın burgacı Türkiye'yi kemirmeye devam ediyor. Açıktır ki, halkın hoşnutsuzluğu, Ecevit hükümetinin düşmesine yol açan Ekim ara seçimlerinin sonuçlarında da yansımıştır. Yeni hükümetin işbaşına gelmesi köklü değişiklikler getirecek midir? Bu soruya kimse olumlu bir yanıt veremiyor.

Köylerde yürüyen kavga

Köyler,yoksul,topraksız ve az topraklı köylülerle toprak ağa-
ları arasında,küçük üreticilerle,aracı,tefecî,tüccar ve tekeller
arasında,kır emekçileriyle,kapitalist çiftçiler arasında içten içe
kabaran bir huzursuzlukla kaynıyor.Her direniş,köy emekçilerine
daha iyi,daha güçlü örgütlenmenin zorunluğunu dayatıyor.

Politika gazetesi,bu yılın başında bir direniş yapan domates
arasında
üreticileriyle/yaptığı bir araştırmada,örgütlü eylemin zorunluğunun
küçük üreticiler arasında ^{hızla} yayıldığı^{nl} belirtiyor.

Köylerde
/Domates üreticilerinin karşısına ~~sa~~ dikilenler,kentlerde
yakından
işçi sınıfımızın çok/~~ixi~~ tanıdığı isimler..Koçlar,Eczacıbaşılar,
Transtürkler...Vehbi Koç,İsviçre Migros şirketinin semsiyesi altınd

Tat konserveyi,Eczacıbaşı,Hollanda Ünilever'le elele DOSAN'ı kurmuş. Transtürk Holding'de Vatan konserveinin sahibi.Tekeller kârlı bir alan olan salça sanayiine çoktan el atmışlar.Bu alanda da tekelci burjuvaziyle tekelci olmayan burjuvazi kapışmış ve ~~tekeller~~ büyük balık küçük balıkları yutmuş. Koç Holding'in Tat konserveisi,Biga'da Demko konserveye el attı.Gelibolu'da Cumhuriyet konserveyi Eczacıbaşı Holding'in Dosan'ı aldı.Ecebat'da Ümit,Lapseki'de Sedas fabrikaları satışa çıkarıldı.Vatan konserveinin kurucuları ise hisselerini çoktan Transtürk Holding'e devretmek zorunda kalmışlardı.

İşte salça piyasasına hakim olan bu tekeller,köylüye ödenecek domates fiyatından,imzalanacak sözleşmelere,işçi ücretlerinden salça fiyatlarına kadar her koşu¹lu dayatıyorlar.Domates üreten ~~yoksullar~~ küçük üretici'de salça fabrikasında çalışan işçi de karşılarında aynı düşmanı görüyor:Tekeller...

Şimdi gelelim domates üreticilerinin üstüste iki yıldır yaptıkları direnişlerine...

Çanakkale; domates üreticilerinin ve fabrikaların yoğun olması nedeniyle işbirlikçi tekellerin getirdikleri yıkım rüzgarlarından ve az-bir gın sömürüden en çok etkilenen bölgelerden. Parabaları sömürünün/ucunu fabrika işçilerine dayarken, öteki ucunu da küçük üreticiye dayıyorlar. Geçen yıl domates üreten köylüler, direnişe geçerek domates fiyatının 60 kuruştan 1 liraya çıkarılmasını istediler. Bu arada ilerici kamuoyunun ve Kepez konserve fabrikasındaki işçilerin de desteğini aldılar. Salça patronları, domates üreticilerini bu direnişini kıramayınca, köylüye istediği parayı vermek zorunda kaldılar. Kendiliğinden oluşan bu direnişin sonunda köylüler kooperatiflerde örgütlenmeye koyuldu. Ancak bu örgütlenme yeterince güçlendirilmedi. Oysa tekeller, domates üreticisinin direnişinden kendi sınıfsal derslerini çıkarmışlar ve üreti-

cinin direnişini kırma planları yapmışlardı.

Tekeller, bu yıl domatese verilecek fiyatı sezonun açılmasından önce ~~125~~ 125 kuruş olarak açıkladılar. Yüzde yetmişin üstünde enflasyona pahalılığa, karaborsaya karşı sadece % 25'lik artış. Bunun üzerine yeni bir direniş patladı/Çanakkale ve Ayvacık'ın Karak ovasında...20'yi aşkın köyde oturan 15 bin küçük üretici direnişe geçti. Ancak, bu kez direniş yenilgiyle sonuçlandı...

Sınıf savaşı derslerle doludur. Başarılarından olduğu gibi, yenilgilerden de alınacak çok dersler vardır. Karakovası Domates üreticileri kalkındarma kooperatifini kuran domates üreticileri, şimdi daha iyi örgütlenmenin gereğini, bir yıl öncekinden, başarıyla sonuçlanan ilk direnişlerinden ~~çok~~ de daha iyi anlıyorlar. Salça fabrikalarındaki *ortak düğmana, tekelere karşı* işçilerle kavga arkadaşlığını, işçi-köylü bağlaşıklığının önemini, demokrasi güçleriyle dayanışmayı, bütün bunların önemini şimdi daha iyi kav-

rıyorlar.

Gelelim,üzüm üreticilerine,onların sorunlarına...Ege'de Alaşehir ovasında,5 dönüm toprağının üzerinde kendisinin ve ailesinin yaşamı için kavga veren bir küçük üretici en canalcı sorunlarını şöyle anlatıyor:

"10 dönüm bağı olanla,yüz dönüm bağı olan bir tutuluyor.Hiç böyle şey olur mu?Bunun mutlaka önüne geçilmeli,küçük üreticiler korunmalıdır. Sonra bizim hiçbir güvencemiz yok.Bu yıl dolu,olup biteni alıp götürdü. Gelecek sene başka bir şey olur.Bu yüzden hem mahsülümüz sigortalanmalı, hem de küçük üretici,Yani geleceğimizin güvence altına alınmasını istiyoruz.Küçük üreticiler için bir başka önemli konu da aracı-tefecî,tüccarların sömürüsü ve baskısıdır;ki bunların çoğu aynı zamanda büyük toprak sahibidir.Bunlar küçük üreticiye şöyle baskı yapıyor:Tüccar daha kıtadan para dağıtıp üzümü kapatıyor.Pekçok küçük üretici ellerinin darlığı yüzünden bu kiskacın içinde kalıyorlar.Bu kışaktan kurtulanlar,

"TKP'nin Sesi"

Pazar

(tekelsten)

25.Kasım 79

Talip Öztürk'ün cenaze töreninden izlenimler

Yığınlar sıkıyönetim yasaklarını dinlemiyor. T.Öztürk'(ün cenazesi onbinlerce anti-faşist tarafından kaldırıldı.

Kasım, Cuma günü okuldan çıkarken faşistlerce kurşunlanarak öldürülen demokratik öğretmen hareketinin saygın önderlerinden T.Öztürk'ün cenazesi sıkıyönetimin yasaklamasına rağmen onbinlerce anti-faşistin katıldığı görkemli bir törenle toprağa verildi.

18 Kasım, Pazar günü, erken saatlerden itibaren TÖB-DER İstanbul Şubesinin içi, dışı; Valide Camiin avlusu, Aksaray'ın sokakları ,onbinlerce işçi, öğretmen, öğrenci, genç ve kadınla dolmuştu. Çelenkler, çelenkler, çenelkler, yer gök çiçeğe, kızıl karanfillere kesmişti.Herkes-te, birçok konuşmadan, sayfalarca sözden daha anlamlı taş gibi bir ~~six~~ suskunluk vardı.

"Yukarının emri var. Tören yasak. Bir adım bile yürüyemezsiniz. Cena-ze Valide Camiinâ getirilmeyecek. Yol kenarından en çok üçer kişi yürüyeceksiniz" diyordu Sıkıyönetim görevlisi albay. Oysa İstanbul'un bütün okullarından akın akın gelen öğretmenler, Uzel, Mesan, Vat, Profilo, Tekfen, Kartal Kutu, İmbat, Kavel Fabrikalarının, daha nice fabrikanın grevlerinden, savaş yıllarından gelmiş proletaryası, Erzurum'un, Ankara'nın, Edirne'nin, Simavın çileli eğitim emekçileri, TÖBANK grevcileri, emekçi kadınlar, savaştan ilericî gençler kararlıydılar.

Kortej Topkapı Silivri Kapı Mezarlığına gitmek üzere yola indiginde sadece çelenkler yüzlerce metrelik görkemli bir kol oluşturmuştu. Yığınlar yasakları dinlemiyor, Sıkıyönetim polisiyle, jandarmasıyla Aksaray'a ördüğü duvar çatırdıyor, yıkılıyordu. Kolkola girmiş, düzen cipi oluşturmuş kalabalık, ağır güvenli adımlarla Topkapı'ya yürüyor. Onbinlerce can, göğsünü sömürüye, baskıya, kurşuna siper etmiş onbinlerce insan yürüyor. En önde Talip, göğsünde, heybetli insan, göğsünde bir

belgi: "Kanlı kızıl mermere kazdık senin de adını. Onbinlerce öğretmen bilincinde, inancında, sınıf kininde yaşıyorsun."

Yaşarken, yığınlarla birlikte, yığınların önünde doğuşen insan ölümüyle de ayaga kaldırıyor insanları. Onbinler Talip'in ardında yürüyor.

Silivri Kapı Camii, halkın gözünden uzak, üçbeş kişinin zor sığacağı, labirent gibi dar sokakların arkasında küçük bir cami. Sıkıyönetim Talip'in ölümünü, onun ardından yürüyen onbinlerin emperyalizme, faşizme karşı kinini, kararlılığını gizlemek istiyor. Ama bütün tertipler yığınların örgütlü gücü karşısında bir bir bozuluyor. İkinci namazı oldu. Hala otopside Talip. Sıkıyönetim görevlisi Albay tedirgin, telsizle acele gönderilmesini istiyor. Sonra onbinlerce sıkılı yumruk buzlu gökyüzüne ~~my~~dan okuyor. Talip'in cenazesi geliyor.

Talip'in , toprağı yağmurla ıslanmış mezarı başında bir arkadaşı haykırıyor: "Biz emekçiler", onbinlerin sesi gök gürültüsü gibicevap

"And içiyoruz", "And içiyoruz", yılmadan, bıkmadan, usanmadan, savaşaçağımıza, and içiyoruz. Acılı anasının feryatlarını bastırıyor onbin ağız: : Talip'ler ölmez...Talipler ölmez...Talipleri yaşatacağız...

b

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

~~Yorum:~~

Yorum:

Maden-İş'in Genel Kurulu

Maden-İş'in 23.Olağanüstü genel kurulu yapıldı. Maden-İş sendikasının bu genel kurulu daha başlangıcında bütün gözlerin üzerinde olduğunu ortaya koydu. Sözün tam anlamıyla dost, düşman herkes bu genel kurulla çok yakından ilgileniyordu. Çünkü Maden-İş sendikası hem üye sayısı bakımından, hem de nitel olarak Türkiye'nin en güçlü sendikasıdır. Türkiye işçi sınıfının en bilinçli kesimini örgütleyen bu sendika, sendikal hareketin, işçi sınıfının burjuvazinin peşinden sürüklenmesi girişimlerine, sarı sendikacılığa büyük bir darbe vurmuş, sınıf ve yığın sendikacılığının belkemiğini oluşturmuştur.

Bununla birlikte Maden-İş'in genel kurulu, onun sonuçları bugün çok daha büyük bir önem ve anlam taşıyor.

Bilindiği gibi Maden-İş sendikası MESS'in tekелci patronlarıyla toplu sözleşmelerde karşı karşıyadır. MESS'in tekелci başları onbinlerce metalurji işçisinin haklı ücret zammı ve kalıcı haklar istemlerini tanımaya yanaşmıyor. MESS'in tekелci başları ücretleri dondurmak istiyorlar, bunun için her girişimde bulunuyorlar. MESS'in tekелci başlarının bu dayatması çevresinde diğer işkollarında tekелci patronlar ve onların çıkarlarını savunan gerici, faşist partiler, politik guruplar toplanmışlardır. Hepsi, toptan Maden-İş'in üzerine kullanıyorlar. Onlar böylelikle en güçlü sınıf ve yığın sendikasının direnişini kırmayı ve daha sonra da diğer sendikaları, diğer işkollarındaki işçilerin direnişlerini kolaylıkla bastıracaklarını ve tüm işçi ve emekçilerin ücretlerini dondurmayı, sosyal hakları kısıtlamayı hesaplıyorlar. Sıkıyönetimci, holdingçi, Amerikancı Demirel hükümeti tekелci patronların bu planlarını gerçekleştirmek için harekete geçmiştir. Üstelik faşist MHP'nin kanlı desteğini alan, onun koruyuculuğunu üstlenen bu hükümet MESS başkanı Üzal'ı sözümona danışman olarak almıştır. MESS'in tekелci başları bu danışmanla Demirel hükümetine doğrudan emir

veriyor, bunalımın emekçi halkın üzerine daha da yıkılması için baskı yasaları, DGM'leri gündeme geliyor. İşte sendikal haklardan, özgürlüklerden, sıradan en küçük sınırlı demokratik hak ve özgürlüklere kadar emekçi halkın bütün kazanımlarının ağır bir saldırı altında olduğu bugünlerde Maden-İş genel kurulu toplanmıştır.

Maden-İş'in genel kurulu işçi sınıfının uluslararası marşı enter-nasyonal ve onun ulusal savaşımını dile getiren devrimci marş ve türkülerle açılmıştır. Bu genel kurul Maden-İş'in tavanıyla tabanının sınıf ve yığın sendikacılığı temelinde daha da bütünleştiği bir genel kurul olmuştur. Bugüne kadarki bütün saldırılarının, bölücü ve bozguncu girişimlerinin para etmediğini gören tekелci patronlar, onların çeşitli kolları bu genel kurul öncesinde azgın bir anti-komünist kampanya başlatmışlardır. Demirel hükümeti, sıkıyönetim açık baskıya geçmiştir. Bu anti-komünist kampanyanın hedeflerinden birisi hiç şüphesiz Maden-İş'in sendikal alanda eylembirliği yolunda attığı adımları zayıflatmak, tüm ilerici, yurtsever güçlerin, demokrasi güçlerinin dayanışmasını kırmaktır. Ancak, bu genel kurul bütün bölücü girişimlere ve baskılara karşın eylem birliğinin, dayanışmanın güçlendiğinin, daha sağlam temeller üzerinde yükseldiğinin bir göstergesi olmuştur. Genel kurula gelen dayanışma mesajları, komünistlerden, sosyalistlere, CHP'li yurtseverlerden Kürt demokratlarına, DİSK'e bağlı sendikalardan, Türk-İş'e bağlı sendikalara ve bağımsız-sendikalara kadar geniş demokrasi güçlerinin artan kararlılığını gösteriyor: tüm demokrasi güçlerinin, MESS'le Maden-İş arasındaki savaşımın gerçekte tüm halkımızla bir avuç işbirlikçi tekелci burjuvazi arasındaki savaşımın odağı olduğunu kavradıklarını ortaya koyuyor. Bu, Maden-İş saflarındaki birlikle MESS'e karşı metalurji işçilerinin savaşım kararlılığını daha da güçlendiriyor.

Maden-İş genel kurulu işçi sınıfının uluslararası birliğine güç katmış, işçi sınıfının uluslararası dayanışmasının savaşımında başarılacak güvencesi olduğunu göstermiştir. Nitekim iş gericiğin,

emperyalizme kulluk eden bir avuç işbirlikçinin ve bu uşakların uşaklarının enternasyonal marşına ülkemiz işçi sınıfının uluslararası işçi sınıfıyla güçlenen bu bağına saldırması boşuna değildir. Onlar işçi sınıfını milliyetçilik naralarıyla sömürü ve soygunlarının kapı-kulu etmek istiyorlar. Ama işçi sınıfımız hiçbir saldırı karşısında boyun eğmeyecektir. Ne açık baskı yöntemleri, ne burjuvazinin sıralarından gelen ideolojik saldırılar işçi sınıfını yolundan, sömürsüz, özgür, bağımsız Türkiye yolundan döndüremez. Maden-İş genel kurulunun Enternasyonal'le çalışmalarını tamamlaması bunu bir kez daha dost düşmana göstermiştir.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI